

VEJLEDNING OM VIDEREGIVELSE AF OPLYSNINGER

- TIL SOCIALPSYKIATRISKE BOTILBUD

MAJ 2018

SUNDHEDS-
OG ÆLDREMINISTERIET

Vejledning om videregivelse af oplysninger til socialpsykiatriske bosteder

Udarbejdet af: Sundheds- og Ældreministeriet

Copyright: Sundheds- og Ældreministeriet

Udgivet af:

Sundheds- og Ældreministeriet

Holbergsgade 6

1057 København K

Telefon: 72 26 90 00

E-post: sum@sum.dk

EAN –lokationsnummer: 5798000362055

Udgave: 1

Udgivelsesår: 2018

Version: 1

Publikationen er tilgængelig på: <https://www.sum.dk>

Indhold

Indhold.....	1
1. Introduktion.....	2
2. Relevante regler om udveksling af personoplysninger	3
2.1 Indledning.....	3
2.2 Sundhedsloven.....	5
2.2.1 Anvendelsesområde	5
2.2.2 Behandlingsregler.....	5
2.2.3 Udvalgte oplysninger	8
2.2.3.1 Udveksling af oplysninger om foranstaltningsdom fra psykiatrisk afdeling til ledelsen på et botilbud	8
2.2.3.2 Udveksling af oplysninger om retspsykiatriske erklæringer fra psykiatrisk afdeling til ledelsen på et botilbud.....	9
2.2.3.3 Udveksling af oplysninger om misbrugsproblemer fra en behandlingsinstitution til ledelsen på et botilbud.....	9
2.3 Psykiatriloven	11
2.3.1 Anvendelsesområde	11
2.3.2 Udskrivningsaftaler og koordinationsplaner	11
2.3.3 Særligt om de særlige psykiatriske pladser	12
2.4 Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven	14
2.4.1 Anvendelsesområde	14
2.4.2 Behandlingsregler.....	14
2.4.3 Udveksling af oplysninger om foranstaltningsdom og varetægtsurrogatfængsling fra kriminalforsorgen eller anklagemyndigheden til ledelsen på et botilbud	15
2.5 Forvaltningsloven	17
2.6 Retssikkerhedsloven	17

1. Introduktion

På baggrund af en række alvorlige hændelser på botilbud har satspuljepartierne ønsket at styrke samarbejdet mellem den regionale psykiatri, kommunerne og botilbud samt forbedre indsatsen for beboerne på botilbudene. Således blev der med *Deleftale om udmøntning af satspuljen for 2017-2020: Handlingsplan til forebyggelse af vold på botilbud* afsat midler til en generel voldsforebyggende indsats, herunder til udarbejdelse af en vejledning om reglerne for videregivelse af oplysninger om borgerne.

Formålet med vejledningen er at klarlægge reglerne for videregivelse af oplysninger mellem sundhedsmyndigheder, sociale myndigheder og kriminalforsorgen om borgere med psykiske lidelser på socialpsykiatriske botilbud, herunder også oplysninger om borgere, der har modtaget dom til behandling.

Vejledningen angår socialforvaltningens mulighed for at rekvirere oplysninger om nye beboere, der ankommer til et socialpsykiatrisk botilbud efter servicelovens § 107 eller § 108, med det formål at ledelsen på botilbuddet kan danne sig et helhedsindtryk af den pågældende beboer med henblik på at tilrettelægge en passende socialfaglig og -pædagogisk indsats.

I vejledningen redegøres for de relevante regler om offentlige myndigheders udveksling af personoplysninger. Herunder redegøres der nærmere for muligheden for, at ledelsen på et botilbud kan rekvirere følgende oplysninger om nye beboere:

- (i) oplysninger om en eventuel foranstaltningsdom efter straffelovens §§ 68-69.
- (ii) oplysninger om eventuelle retspsykiatriske erklæringer.
- (iii) oplysninger om eventuelle misbrugsproblemer.
- (iv) oplysninger om en eventuel varetægtsurrogatfængsling, herunder oplysninger om selve sigtelsen.

2. Relevante regler om udveksling af personoplysninger

2.1 Indledning

Offentlige myndigheders mulighed for at videregive fortrolige oplysninger, herunder helbredsoplysninger, er reguleret i sundhedsloven¹, databeskyttelsesloven² og forvaltningsloven³.

Inden for sundhedssektoren, herunder psykiatrien, fastsætter sundhedsloven således særlige regler for sundhedspersoners behandling af oplysninger, som de er blevet bekendt med under udøvelsen af deres erhverv. Herudover indeholder psykiatriloven⁴ særlige regler om videregivelse af oplysninger for personer, der er indlagt på henholdsvis almindelig eller særlig psykiatrisk afdeling.

Sundhedslovens og psykiatrilovens videregivelsesregler går forud for databeskyttelseslovens og forvaltningslovens regler om videregivelse af oplysninger.

- De relevante regler i sundhedsloven og psykiatriloven er nærmere beskrevet under punkt 2.2 og 2.3.

- Sundhedspersoners mulighed for at videregive oplysninger til socialforvaltningen om (i) behandlings- eller anbringelsesdom (ii) retspsykiatriske erklæringer og (iii) misbrugs-problemer er nærmere beskrevet under punkt 2.2.3.

Behandling af personoplysninger er reguleret i databeskyttelsesforordningen⁵, som den 25. maj 2018 ophævede databeskyttelsesdirektivet fra 1995. Samme dato trådte en ny lov om supplerende bestemmelser til forordningen i kraft (databeskyttelsesloven), som erstattede den førgældende persondatalov. Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven udgør dermed den generelle databeskyttelseslovgivning.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 191 af 28. februar 2018.

² Lovbekendtgørelse nr. 502 af 23. maj 2018.

³ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014.

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 1160 af 29. september 2015 om anvendelse af tvang i psykiatrien samt lov nr. 691 af 8. juni 2017 om ændring af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien og sundhedsloven.

⁵ Forordning 2016/679 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF.

- De relevante regler i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven er nærmere beskrevet under punkt 2.4.

Forvaltningslovens regler om partshøring og partsindsigt finder endvidere anvendelse ved offentlige myndigheders udveksling af personoplysninger.

- De relevante regler i forvaltningsloven er nærmere beskrevet under punkt 2.5.

På det sociale område er der i øvrigt fastsat regler om myndighedernes adgang til at forlange oplysninger fra andre myndigheder m.fl. til brug for oplysning af sager på lovområder, der er omfattet af retssikkerhedsloven⁶, herunder sager om botilbud efter serviceloven. Disse regler antages tilsvarende at regulere, i hvilket omfang myndighederne kan indhente sådanne oplysninger.

- De relevante regler i retssikkerhedsloven er nærmere beskrevet under punkt 2.6.

Endelig skal nævnes, at på retshåndhævelsesområdet regulerer retshåndhævelsespersondataloven⁷ blandt andet politiets, anklagemyndighedens og kriminalforsorgens behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner.

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 1096 af 13. september 2017 om retssikkerhed og administration på det sociale område.

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 410 af 27. april 2017 om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger.

2.2 Sundhedsloven

2.2.1 Anvendelsesområde

Sundhedslovens regler om videregivelse af fortrolige oplysninger gælder for patienter, der inden for sundhedsvæsenet eller andre steder, hvor der udføres sundhedsfaglig virksomhed, modtager eller har modtaget behandling af sundhedspersoner.⁸

Behandling i sundhedslovens forstand omfatter undersøgelse, diagnosticering, sygdomsbehandling, fødsels- hjælp, genoptræning, sundhedsfaglig pleje samt forebyggelse og sundhedsfremme i forhold til den enkelte patient.⁹ Den pleje der finder sted med hjemmel i den sociale lovgivning, er ikke omfattet.

Sundhedspersoner defineres som personer, der er autoriseret i henhold til særlig lovgivning til at varetage sundhedsfaglige opgaver, samt personer der handler på disses ansvar.¹⁰ Autoriserede sundhedspersoner er eksempelvis læger, sygeplejersker, psykologer samt ergo- og fysioterapeuter. Personer, der ikke er undergivet en autorisationsordning - eksempelvis socialrådgivere, plejere og pædagoger – kan således alene optræde som sundhedsperson efter sundhedsloven, når det sker under en autoriseret sundhedspersons ansvar.

2.2.2 Behandlingsregler

Tavshedspligt

Efter sundhedslovens § 40, stk. 1, har en patient krav på, at sundhedspersoner iagttager tavshed i forhold til hvad de under udøvelsen af deres erhverv erfarer eller får formodning om angående helbredsforhold, private forhold eller andre fortrolige oplysninger. Det afgørende for, om en sundhedsperson har tavshedspligt er således, om den konkrete oplysning må betegnes som fortrolig, og at sundhedspersonen er blevet bekendt med oplysningen som led i dennes sundhedsfaglige indsats.

Formålet med sundhedslovens tavshedspligt er henholdsvis at beskytte retten til privatliv og varetage tilliden til sundhedsvæsenet. Tillidsforholdet er nødvendigt både af hensyn til patientens behandling og for at sikre en tilstrækkelig tiltro og respekt for sundhedspersonerne og dermed også for at skabe en tillid i befolkningen til sundhedsvæsenet.¹¹

Sundhedspersoners tavshedspligt omfatter enhver fortrolig oplysning, og vil i praksis typisk omfatte oplysninger om en persons helbredsforhold. Ved helbredsoplysninger forstås alle oplysninger om en persons tidligere, nuværende og fremtidige fysiske og psykiske tilstand, herunder vedkommendes kontakt med sundhedsvæsenet samt misbrugsproblemer. Andre oplysninger end helbredsoplysninger omfattet af sundhedspersoners tavshedspligt kan eksempelvis være oplysninger om patientens familiære forhold, sociale problemer og strafbare forhold.¹² Afgørende for, om en oplysning må betragtes som fortrolig, er, at oplysningen er af en sådan art, at den efter den almindelige opfattelse i samfundet bør kunne forlanges unddraget offentlighedens kendskab.

Det er kun sundhedspersoner, der er underlagt sundhedslovens tavshedspligt. Det betyder omvendt, at i det tilfælde en ikke-sundhedsfaglig person, eksempelvis en socialrådgiver eller pædagog, er i besiddelse af traditi-

⁸ Sundhedslovens § 13, stk. 1.

⁹ Sundhedslovens § 5.

¹⁰ Sundhedslovens § 6.

¹¹ Vejledning nr. 161 af 16. september 1998 om information, samtykke og videregivelse af helbredsoplysninger mv.

¹² § 7, stk. 3 i bekendtgørelse nr. 665 af 14. september 1998 om information og samtykke og om videregivelse af helbredsoplysninger mv. samt vejledning nr. 161 af 16. september 1998, punkt 4.1.

onelle helbredsoplysninger, vil disse oplysninger ikke være beskyttet af sundhedsloven men skal derimod vurderes efter databeskyttelsesforordningens og databeskyttelseslovens generelle regler om behandling af oplysninger samt forvaltningslovens regler om tavshedspligt.

Undtagelser til kravet om tavshedspligt, når videregivelsen sker til ikke-sundhedsfaglige personer

Sundhedsloven giver under visse forudsætninger mulighed for, at der kan ske videregivelse af oplysninger om patientens helbredsforhold, øvrige rent private forhold og andre fortrolige oplysninger. Loven skelner i denne sammenhæng mellem, om videregivelsen sker i forbindelse med behandling af patienten (§§ 41-42), eller om videregivelsen sker til andre formål (§§ 43-49).

Sundhedslovens § 43 omhandler sundhedspersoners videregivelse af fortrolige oplysninger til andre personer end de personer, der er direkte involveret i undersøgelse, behandling og pleje af patienten.

Efter bestemmelsens stk. 1, kan sundhedspersoner som udgangspunkt kun videregive oplysninger om en patients helbred mv. til andre formål end patientbehandling til andre sundhedspersoner, myndigheder, organisationer, privatpersoner m.fl., hvis patienten har givet sit udtrykkelige samtykke hertil.

Oplysningerne kan dog efter § 43, stk. 2, videregives uden patientens samtykke, når:

1. Det følger af lov, at oplysningerne skal videregives og oplysningerne må antages at have væsentlig betydning for den modtagende myndigheds sagsbehandling.

Der findes i lovgivningen en række bestemmelser, der fastsætter en oplysningspligt for visse sundhedspersoner, for eksempel psykiatrilovens § 42 h, stk. 2¹³, hvorefter ledelsen for de særlige psykiatriske pladser skal videregive relevante oplysninger om patienterne, herunder helbredsoplysninger og sociale oplysninger, til andre myndigheder, privatpraktiserende sundhedspersoner m.fl., hvis videregivelsen må anses for nødvendig af hensyn til behandlingen af og den socialfaglige indsats over for patienten, herunder indgåelse af og tilsyn med overholdelse af den samlede plan. Psykiatrilovens § 42 h, stk. 2, er nærmere behandlet under punkt 2.3.

Eftersom det kun er muligt at videregive oplysningerne efter § 43, stk. 2, nr. 1, i det omfang oplysningerne må antages at have væsentlig betydning for den modtagende myndighed, har den person, der sidder inde med oplysningerne, krav på at få præciseret anmodningen.

Den pågældende sundhedsperson skal inden videregivelse frasortere ikke-relevante oplysninger. I nogle tilfælde vil det være mest formålstjenstligt at udfærdige en erklæring, redegørelse eller lignende til den modtagende myndighed.

2. Videregivelsen er nødvendig for berettiget varetagelse af en åbenbar almen interesse eller af væsentlige hensyn til patienten, sundhedspersonen eller andre (værdispringsreglen).

For så vidt angår videregivelse til varetagelse af en åbenbar almen interesse, er det en forudsætning, at der er tale om brede samfundsmæssige interesser. Det er forudsat, at videregivelse efter dette hensyn kun undtagelsesvis vil kunne finde sted. Videregivelse til varetagelse af væsentlige hensyn til

¹³ Indsat ved lovbekendtgørelse nr. 691 af 8. juni 2017 om ændring af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien.

patienten er rettet mod de tilfælde, hvor en patient på grund af sin tilstand – eksempelvis bevidstløshed, ung alder, alderdomssvækkelse mv. – ikke er i stand til at give samtykke og hvor det samtidigt er afgørende af hensyn til patienten, at der sker videregivelse af de pågældende oplysninger.¹⁴

Det er præciseret i lovbemærkningerne, at i forhold til politi og anklagemyndighed vil en videregivelse af fortrolige oplysninger blandt andet være berettiget efter værdispringsreglen, såfremt der er tale om efterforskning af alvorlig kriminalitet som manddrab, seksualforbrydelser og grov vold.

Det fremgår videre, at inden for eksempelvis fængselsvæsenet vil der kunne videregives oplysninger fra fængselslæger til fængslets ledelse m.v. om de indsatte, såfremt det er et nødvendigt led i fængslets virksomhed. Det er videre eksemplificeret, at der i denne forbindelse kan være tale om videregivelse af oplysninger til brug for vurdering af, om der skal tages særlige forholdsregler over for den indsatte, iværksættes særlige sikringsmidler eller gøres begrænsninger i den indsatte friheder, herunder i forhold til udgang.¹⁵

Bortset fra anvendelse af sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 1, er en sundhedsperson som udgangspunkt ikke forpligtet til at videregive fortrolige oplysninger. Spørgsmålet om, hvorvidt en videregivelse er nødvendig af hensyn til åbenbar almen interesse eller til patientens eller andres tarv, skal derfor altid afgøres efter en konkret vurdering.¹⁶

Ved vurderingen af, om en videregivelse er berettiget, skal de hensyn, der taler for videregivelsen, afvejes mod den krænkelse, der for patienten er forbundet med videregivelsen af de pågældende oplysninger. De hensyn, der taler for videregivelse, skal være tungtvejende og klart overstige hensynet til patientens ønske om fortrolighed.¹⁷

Såfremt der videregives oplysninger i medfør af værdispringsreglen i sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 2, skal patienten snarest muligt efter videregivelsen orienteres om videregivelsen og formålet hermed. Orienteringen kan dog udelades, hvis dette følger af anden lovgivning eller på grund af hensyn til visse offentlige eller private interesser.¹⁸

Det er endvidere en forudsætning, at sundhedspersonen i almindelighed, medmindre der foreligger særlige grunde, forsøger at indhente patientens samtykke, inden en videregivelse finder sted.

3. Videregivelsen er nødvendig for, at en myndighed kan gennemføre tilsyns- og kontrolopgaver.

Det er kun de oplysninger, der er nødvendige til det konkrete formål, der må videregives efter denne bestemmelse. Fortrolige oplysninger, der er irrelevante for behandling af den administrative sag, må således ikke videregives.

¹⁴ Bemærkningerne til § 24 i lov om patienters retsstilling, jf. 1997/2 LSF 15.

¹⁵ Bemærkningerne til § 26 i lov om patienters retsstilling, jf. 1997/2 LSF 15.

¹⁶ Bemærkningerne til § 26 i lov om patienters retsstilling, jf. 1997/2 LSF 15.

¹⁷ Vejledning nr. 161 af 16. september 1998, punkt 4.2.

¹⁸ Sundhedslovens § 43, stk. 4.

Det overordnede ansvar for videregivelse af fortrolige oplysninger

Det er den sundhedsperson, der er i besiddelse af en fortrolig oplysning, der afgør, om videregivelse til andre formål end behandling uden patientens samtykke er berettiget efter sundhedslovens § 43, stk. 2. Sundhedslovens § 40, stk. 3, præciserer i denne sammenhæng, at det i sidste ende påhviler den driftsansvarlige myndighed, at fortrolige oplysninger videregives i overensstemmelse med loven.

2.2.3 Udvalgte oplysninger

Kommunale botilbud har en retlig interesse i at rekvirere visse fortrolige oplysninger om fastboende eller nye beboere, der ankommer til botilbuddet efter servicelovens § 107 eller § 108, med det formål at ledelsen på stedet kan danne sig et helhedsindtryk af den pågældende beboer med henblik på at tilrettelægge en passende socialfaglig og –pædagogisk indsats. Socialforvaltningens kendskab til eventuelle misbrugsproblemer eller retlige foranstaltninger, som beboeren måtte være ikendt, kan endvidere være relevant for placering af beboeren på rette botilbud.

Sundhedspersoner kan som udgangspunkt ikke videregive fortrolige oplysninger til socialforvaltningen uden patientens udtrykkelige samtykke. I praksis er der imidlertid en stor del af de borgere, der er visiteret til socialpsykiatriske botilbud, som ikke ønsker at afgive et sådant samtykke.

Sundhedspersoners mulighed for at videregive fortrolige personoplysninger til de kommunale botilbud uden patientens samtykke skal vurderes efter sundhedslovens § 43, stk. 2. Det bemærkes i denne forbindelse, at retspsykiatriske patienter er omfattet af sundhedslovens regler om patienters retsstilling, herunder reglerne om videregivelse af oplysninger.¹⁹

2.2.3.1 Udveksling af oplysninger om foranstaltningsdom fra psykiatrisk afdeling til ledelsen på et botilbud

Da retspsykiatriske patienters behandling eller ophold på psykiatrisk afdeling beror på en dom, er patientens behandlings- eller anbringelsesdom efter straffelovens §§ 68-69 en del af patientjournalen og dermed omfattet af sundhedslovens regler om tavshedspligt og videregivelse af oplysninger.

Det sundhedsfaglige personale på psykiatrisk afdeling kan uden patientens samtykke videregive oplysninger om en behandlings- eller anbringelsesdom til ledelsen på et botilbud, hvis en sådan videregivelse er nødvendig for berettiget varetagelse af en åbenbar almen interesse eller af væsentlige hensyn til patienten, sundhedspersonen eller andre, jf. værdispringsreglen i sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 2.

Som ovenfor nævnt, er det præciseret i lovbemærkningerne, at der inden for eksempelvis fængselsvæsenet vil kunne videregives fortrolige oplysninger om de indsatte fra fængselslæger til fængslets ledelse m.v., såfremt det er et nødvendigt led i fængslets virksomhed, herunder til brug for vurdering af, om der skal tages særlige forholdsregler over for den indsatte, iværksættes særlige sikringsmidler eller gøres begrænsninger i den indsattes friheder i forhold til udgang.

Et botilbuds ønske om at rekvirere oplysninger fra psykiatrisk afdeling om en behandlingsdømt beboer baserer sig på et tilsvarende hensyn – nemlig hensynet til, at bostedet kan tage særlige forholdsregler over for en beboer med en dom samt tilrettelægge arbejdet på bostedet. Det bemærkes i denne sammenhæng, at et manglende kendskab til en retlig særforanstaltning, hvor beboeren er dømt for personfarlig kriminalitet, medfører en forhøjet risiko for medarbejdere og andre beboere, idet det vil være svært for ledelsen på botilbuddet at lave en fyldestgørende risikovurdering af den pågældende.

¹⁹ De almindelige bemærkninger i punkt 3.2 samt bemærkningerne til § 2 i lov om patienters retsstilling, jf. 1997/2 LSF 15.

Efter en konkret vurdering, kan en psykiatrisk afdeling derfor være berettiget til at videregive oplysninger om en beboers foranstaltningsdom efter straffelovens §§ 68-69, herunder selve sigtelsen og mentalerklæringen, til ledelsen på botilbuddet i medfør af værdispringsreglen. Ved denne vurdering må navnlig indgå karakteren af den begåede kriminalitet og hensynet til hemmeligholdelsen af oplysningen. Det bemærkes, at hensynet til, at ledelsen på et socialpsykiatrisk botilbud kan tilrettelægge arbejdet på stedet og tage særlige forholdsregler over for en beboer, der aktuelt er idømt en behandlingsdom²⁰ for personfarlig kriminalitet, generelt er en tungtvejende interesse. Manddrab, drabsforsøg, seksualforbrydelser og grov vold udgør eksempler på personfarlig kriminalitet. Har beboeren alene begået mindre grov kriminalitet, vil dette forhold næppe kunne begrunde en tilsidesættelse af tavshedspligten.

Der skal i øvrigt generelt mere til, før der kan ske berettiget videregivelse af oplysninger om en tidligere anbringelses- eller behandlingsdom, hvorfra beboeren er blevet udskrevet. Dette kan eksempelvis være i tilfælde, hvor beboeren enten tidligere har været idømt en foranstaltningsdom for personfarlig kriminalitet af særdeles grov karakter eller hvor beboeren gentagne gange har begået personfarlig kriminalitet. Ved vurderingen af, om en videregivelse af oplysninger om en tidligere foranstaltningsdom er berettiget, skal der i øvrigt henses til den tidsmæssige udstrækning fra ophøret af foranstaltningen til det tidspunkt, hvor anmodningen om videregivelse af oplysninger fremsættes.

2.2.3.2 Udveksling af oplysninger om retspsykiatriske erklæringer fra psykiatrisk afdeling til ledelsen på et botilbud

Det er de samme hensyn, der gør sig gældende, som dem anført under punkt 2.2.3.1, når ledelsen på et botilbud ønsker at rekvirere enten oplysninger om en beboers foranstaltningsdom eller oplysninger om en retspsykiatrisk erklæring af en beboer.

For spørgsmålet om, hvorvidt sundhedspersonalet på psykiatrisk afdeling kan videregive oplysninger om retspsykiatriske erklæringer til ledelsen på et botilbud, henvises der derfor til det ovenfor anførte under punkt 2.2.3.1.

2.2.3.3 Udveksling af oplysninger om misbrugsproblemer fra en behandlingsinstitution til ledelsen på et botilbud

Kommunalbestyrelsen har i medfør af sundhedsloven ansvaret for at tilvejebringe tilbud om behandling for alkoholmisbrug og tilbud om lægelig stofmisbrugsbehandling.²¹

I medfør af serviceloven har kommunalbestyrelsen ansvaret for at tilvejebringe tilbud om stofmisbrugsbehandling. Kommunalbestyrelsen kan i øvrigt tilvejebringe tilbud om misbrugsbehandling ved at etablere behandlingstilbud på egne institutioner eller ved indgåelse af aftaler herom med andre kommunalbestyrelser, regionsråd eller private institutioner.

Det bemærkes, at sundhedslovens videregivelsesbegreb også dækker den såkaldte interne udveksling af oplysninger i en forvaltningsmyndighed. Det betyder, at sundhedslovens regler om videregivelse af fortrolige oplysninger også omfatter den udveksling, der sker internt i en kommune, hvis en autoriseret sundhedsperson inden for kommunen, eksempelvis en læge eller sygeplejerske ansat på et kommunalt behandlingstilbud for alkohol- eller stofmisbrug, er blevet bekendt med oplysningerne under udøvelsen af dennes erhverv.

²⁰ Såvel dom til behandling som dom til ambulante behandling.

²¹ Sundhedslovens § 118, jf. § 141 og § 142.

Personalet på en misbrugsbehandlingsinstitution kan bestå af et social- og sundhedsfagligt team, der fx kan bestå af både sygeplejesker, læger, socialrådgivere og pædagoger. Det er alene de sundhedsfaglige medarbejdere eller de medarbejdere, der handler under en autoriseret sundhedspersons ansvar, der er underlagt sundhedslovens regler om tavshedspligt og videregivelse.

Efter autorisationsloven²² er det i øvrigt alene læger ansat ved kommunale og regionale behandlingsinstitutioner, eller private behandlingsinstitutioner, som en kommunalbestyrelse har indgået aftale med, der må stå for ordinationen i forbindelse med lægelig stofmisbrugsbehandling i henhold til sundhedsloven.

Det sundhedsfaglige personale på en behandlingsinstitution kan være berettiget til at videregive oplysninger om en beboers misbrugsproblemer til ledelsen på et botilbud, hvis en sådan videregivelse er nødvendig for berettiget varetægelse af en åbenbar almen interesse eller af væsentlige hensyn til patienten, sundhedspersonen eller andre, jf. sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 2.

Der skal i denne forbindelse foretages en konkret vurdering, hvor hensynet til hemmeligholdelse afvejes over for hensynet til, at ledelsen på botilbuddet kan tilrettelægge arbejdet og tage eventuelle forholdsregler i forbindelse med en beboers misbrugsproblemer. I denne vurdering skal særligt henses til omfanget og arten af misbruget samt beboerens reaktionsmønster. Der skal foreligge tungtvejende hensyn, der klart overstiger patientens ønske om fortrolighed, før sundhedspersonalet på et behandlingscenter for alkohol- eller stofmisbrug kan videregive fortrolige oplysninger til et socialpsykiatrisk botilbud.

En beboer, der har et omfattende stofmisbrug og som samtidigt har tendens til at optræde utilregneligt og udadreagerende, udgør en potentiel risiko for medarbejdere og øvrige beboere på et botilbud. Dette forhold taler således for, at sundhedspersonalet på det pågældende behandlingscenter er berettiget til at videregive oplysninger om et aktuelt misbrug til ledelsen af botilbuddet, sådan at ledelsen kan tage eventuelle sikkerhedsmæssige forholdsregler og tilrettelægge den socialfaglige og –pædagogiske indsats til bedst mulig gavn for beboeren.

Det tilfælde, at beboeren har en voldshistorik, vil også indgå i afvejningen som et hensyn, der taler for en videregivelse af oplysninger om misbrugsproblemer. Har beboeren imidlertid aldrig udøvet vold, taler dette forhold omvendt for en hemmeligholdelse af oplysninger om misbrugsproblemer. Er der i øvrigt tale om et mindre alkoholforbrug, vil dette forhold under alle omstændigheder næppe kunne begrunde en tilsidesættelse af tavshedspligten.

Ikke sundhedsfagligt personale på en behandlingsinstitution, herunder socialrådgivere og pædagoger, vil, med mindre de optræder under ansvar af en autoriseret sundhedsperson, være omfattet af de generelle videregivelsesregler. Det betyder, at såfremt en socialrådgiver eller pædagog er i besiddelse af oplysninger om misbrugsproblemer, vil disse oplysninger ikke være beskyttet af sundhedslovens videregivelsesregler, men af databeskyttelsesforordningens og databeskyttelseslovens behandlingsregler samt forvaltningslovens regler om tavshedspligt, hvis den pågældende er blevet bekendt med oplysningerne i forbindelse med dennes socialfaglige arbejde.

²² Lovbekendtgørelse nr. 950 af 18. august 2017 om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed.

2.3 Psykiatriloven

2.3.1 Anvendelsesområde

Psykiatriloven regulerer betingelserne for i visse tilfælde at anvende tvang i forbindelse med psykiatrisk behandling. Det er en forudsætning for lovens anvendelse, at den pågældende er indlagt på psykiatrisk afdeling eller er omfattet af reglerne om tvangsindlæggelse.

Indsatte i kriminalforsorgens institutioner er ikke underlagt psykiatrilovens regler om tvang. Efter psykiatrilovens § 42 er justitsministeren dog bemyndiget til at fastsætte regler om anvendelse af psykiatrilovens bestemmelser på personer, der opholder sig i psykiatrisk afdeling i henhold til en strafferetlig afgørelse. Justitsministeriet har i denne forbindelse udstedt bekendtgørelse, som blandt andet gælder for domfældte i medfør af straffelovens §§ 68-69 og varetægtsurrogatanbragte.²³ Med undtagelse af enkelte bestemmelser finder psykiatriloven i medfør af Justitsministeriets bekendtgørelse direkte anvendelse på denne persongruppe som for andre psykiatriske patienter.

2.3.2 Udskrivningsaftaler og koordinationsplaner

Psykiatriloven indeholder særlige regler om videregivelse af oplysninger i udskrivningsaftaler og koordinationsplaner for patienter, der har særligt behov for opfølgning efter udskrivning.

Det er præciseret i lovbemærkningerne²⁴, at målgruppen er karakteriseret ved et sammenfald af meget tunge psykiatriske og sociale problemer, hvor der uden særlig opfølgning er stor risiko for, at gruppen ved udskrivning ubemærket vil falde ud af behandlingssystemet, idet det vurderes, at patienten ikke på eget initiativ vil søge efterfølgende nødvendig behandling eller sociale tilbud. Der er tale om sindslidende, der oftest er kendetegnet ved en kombination af alvorlig sindslidelse og misbrug, manglende sygdomserkendelse og modstand over for behandling, stærkt afvigende adfærd og hyppige konflikter, ofte kriminalitet, isolation samt problemer med tæt kontakt og med at færdes, hvor der er mange mennesker. Konsekvensen af manglende behandling eller socialfaglig støtte vil ofte være meget helbredstruende for den pågældende målgruppe.

Således angiver psykiatrilovens § 13 a, stk. 1, at der for patienter, som må antages ikke selv at ville søge den behandling eller de sociale tilbud, der er nødvendige for patientens helbred, skal indgås en udskrivningsaftale mellem patienten og den psykiatriske afdeling samt de relevante myndigheder, privatpraktiserende sundhedspersoner m.fl. om de behandlingsmæssige og sociale tilbud til patienten.

Det fremgår videre i lovens § 13 b, stk. 1, at såfremt en patient – der er omfattet af § 13 a – ikke vil medvirke til indgåelse af en udskrivningsaftale, skal den psykiatriske afdeling i samarbejde med de relevante myndigheder, privatpraktiserende sundhedspersoner m.fl. udarbejde en koordinationsplan for de behandlingsmæssige og sociale tilbud til patienten.

Der er ved udarbejdelse af henholdsvis udskrivningsaftale og koordinationsplan tale om et samarbejde, hvor tilbuddene i aftalen/planen fastlægges ved fælles konference mellem de forskellige myndigheder; typisk den psykiatriske afdeling, distriktpsychiatrien, bopælskommunen, og den praktiserende læge (samt patienten).

Udskrivningsaftalen eller koordinationsplanen skal blandt andet indeholde en beskrivelse af patientens aktuelle og forventede behov for behandling og sociale tilbud.²⁵ Det bør endvidere præciseres i aftalen, hvis der

²³ § 1 i bekendtgørelse nr. 1414 af 10. december 2010 om personer indlagt på psykiatrisk afdeling i henhold til strafferetlig afgørelse

²⁴ Lovbemærkningerne til lovforslag nr. 36 1997/2.

²⁵ Jf. vejledning nr. 9713 af 20. december 2011 samt lovbemærkningerne i lovforslag nr. 36 1997/2.

er særlige forhold eller symptomer hos patienten, som personalet i de sociale tilbud skal være opmærksomme på, og i hvilke tilfælde de skal henvende sig til den læge, der er ansvarlig for den fortsatte behandling.

Den psykiatriske afdeling kan i medfør af psykiatrilovens § 13 c videregive oplysninger til de relevante myndigheder m.fl. om patientens rent private forhold uden patientens samtykke, hvis videregivelsen må anses for nødvendig for at kunne indgå og følge op på en udskrivningsaftale eller en koordinationsplan. Det er alene de oplysninger, der er nødvendige for indgåelse af og tilsyn med overholdelse af en udskrivningsaftale eller koordinationsaftale, som kan videregives uden patientens samtykke.

Det er præciseret i lovbemærkningerne, at udveksling af oplysninger efter psykiatrilovens § 13 c ikke må skade de pågældende myndigheders og sundhedspersoners patientforhold.²⁶ Der er således ikke pligt til videregivelse af oplysningerne, hvis det skønnes, at videregivelsen kan skade forholdet til patienten. Ordningen fraviger på dette punkt reglerne i forvaltningslovens § 31, hvorefter en myndighed, der er berettiget til at videregive oplysninger, efter begæring i almindelighed er forpligtet hertil, når oplysningerne har betydning for den anden myndigheds virksomhed.

Udskrivningsaftaler og koordinationsplaner bortfalder ved genindlæggelse på psykiatrisk afdeling. Der skal ved hver udskrivning udarbejdes ny udskrivningsaftale eller koordinationsplan, når det antages, at patienten falder inden for målgruppen for psykiatrilovens § 13 a og § 13 b. Da udskrivningsaftaler og koordinationsplaner er tidsbegrænsede, ophører de ved slutdatoen, hvis patienten ikke forinden har været indlagt.

2.3.3 Særligt om de særlige psykiatriske pladser

Psykiatriloven giver i øvrigt hjemmel til en videre adgang til udveksling af oplysninger for så vidt angår patienter indlagt på en særlig psykiatrisk plads.

Den samlede plan

I medfør af psykiatrilovens § 42 e²⁷ skal der udarbejdes en samlet plan for enhver, der får ophold på en af de særlige pladser.

Den samlede plan tilvejebringes i et samarbejde mellem afdelingen, den regionale psykiatri og patientens handlekommune. Konkret bør det ske ved, at kommunalbestyrelsen indhenter og samler de relevante planer, som herefter så vidt muligt drøftes med patienten.

Videregivelse af oplysninger for patienter på de særlige pladser

I medfør af psykiatrilovens § 42 h, stk. 2, skal ledelsen for de særlige pladser videregive relevante oplysninger om patienterne, herunder helbredsoplysninger og sociale oplysninger, til andre myndigheder, privatpraktiserende sundhedspersoner m.fl., hvis videregivelsen må anses for nødvendig af hensyn til behandlingen af og den socialfaglige indsats over for patienten, herunder indgåelse af og tilsyn med overholdelse af den samlede plan.

Det er præciseret i lovbemærkningerne, at det forudsættes, at der kun indhentes og videregives relevante oplysninger, der ikke omfatter mere, end hvad der kræves til opfyldelse af formålet i § 42 h, stk. 2.²⁸

²⁶ Lovbemærkningerne til lovforslag nr. 36 1997/2.

²⁷ Indsat ved ændringslov nr. 691 af 8. juni 2017 til psykiatriloven vedrørende oprettelse af de særlige pladser.

²⁸ Lovbemærkningerne til lovforslag nr. 207 2016/1.

Den samlede plan skal indeholde elementerne fra følgende:

- Handleplaner efter § 141 i serviceloven.
- Behandlingsplaner.
- Udskrivningsaftaler og koordinationsplaner.
- Koordinerede indsatsplaner for mennesker med psykiske lidelser og samtidigt misbrug.
- Handleplaner udarbejdet af kriminalforsorgen for retspsykiatriske patienter.

Mere konkret skal den samlede plan blandt andet indeholde oplysninger om:

- En beskrivelse af patientens egne oplysninger om personlige og sociale forhold.
- En beskrivelse af væsentlige problemstillinger og igangværende indsatser samt målsætninger herfor fra eksisterende planer.
- Psykiatriske og somatiske diagnoser samt en beskrivelse af de fænomener, der underbygger diagnoserne.
- Hvilke behandlingsmæssige og rehabiliterende initiativer patienten tilbydes under opholdet, samt hvilke mål der søges opnået ved hvert enkelt initiativ.
- Den forventede varighed og prioritering af de indsatser, som patienterne tilbydes under opholdet.
- Overvejelser om patientens videre forløb efter opholdet, herunder patientens aktuelle og nødvendige støttebehov, samt hvilke indsatser patienten er visiteret til.
- Ved udslusning af patienten bør den samlede plan angive, hvordan udslusningen konkret skal ske, og hvordan den opfølgende indsats sikres.
- Såfremt patienten på indskrivningstidspunktet har eller har haft et forløb i kriminalforsorgen, bør der angives en plan for patientens nuværende og forventede fremadrettede forløb i kriminalforsorgen, herunder en vurdering af behov for og prioritering af eventuelle indsatser samt relevante oplysninger indhentet fra patientens personjournal, personundersøgelse, domsudskrifter, disciplinæroplysninger mv.

2.4 Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven

2.4.1 Anvendelsesområde

Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven gælder for offentlige myndigheders behandling af personoplysninger, når (i) behandlingen helt eller delvist sker elektronisk, eller (ii) behandlingen sker manuelt, men personoplysningerne er eller vil blive indeholdt i et register. Ved personoplysninger forstås enhver form for oplysning om en identificerbar fysisk person.

2.4.2 Behandlingsregler

Grundlæggende behandlingsprincipper

Databeskyttelsesforordningen fastsætter en række grundlæggende principper for den dataansvarliges behandling af personoplysninger. Herefter skal behandling af personoplysninger ske til udtrykkeligt angivne og legitime formål, og oplysningerne må ikke senere bruges til andre formål, der er uforenelige hermed.²⁹

Det er desuden en forudsætning, at de oplysninger, som behandles, er relevante og tilstrækkelige og ikke omfatter mere, end hvad der kræves til opfyldelse af de formål, hvortil oplysningerne behandles.³⁰

Kategorier af personoplysninger

Databeskyttelsesforordningen skelner mellem almindelige oplysninger og følsomme oplysninger.

Identifikationsoplysninger, almindelige adresseoplysninger, oplysninger om opholdstilsted samt oplysninger om en persons økonomiske forhold er eksempler på personoplysninger, der i almindelighed ikke betragtes som følsomme. Andre almindelige oplysninger omfatter oplysninger om væsentlige sociale problemer og andre rent private forhold. Som eksempler på oplysninger om "andre rent private forhold" kan blandt andet nævnes oplysninger om særlige familiemæssige forhold. Udveksling af sådanne almindelige oplysninger skal ske under iagttagelse af reglerne i forordningens artikel 6.

Det bemærkes, at en oplysning, der i almindelighed ikke er følsom, efter omstændighederne eller i sammenhæng med andre oplysninger kan udgøre en følsom oplysning. Eksempelvis vil en oplysning om, at en person har eller har haft bopæl på et psykiatrisk hospital udgøre en oplysning om helbredsmæssige forhold, ligesom oplysninger om bopæl i et fængsel vil udgøre en oplysning om strafbare forhold.

Følsomme personoplysninger er i medfør af databeskyttelsesordningen oplysninger om racemæssig eller etnisk baggrund, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning, fagforeningsmæssige tilhørsforhold, oplysninger om genetiske og biometriske data med det formål entydigt at identificere en fysisk person samt oplysninger om helbredsmæssige og seksuelle forhold eller seksuel orientering.³¹ Sådanne følsomme oplysninger skal behandles efter reglerne i forordningens artikel 9 samt databeskyttelseslovens § 7. Oplysninger om strafbare forhold skal behandles efter reglerne i forordningens artikel 10 samt databeskyttelseslovens § 8.

Behandling af almindelige oplysninger

Efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, kan almindelige oplysninger blandt andet udveksles, hvis det er nødvendigt af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse.³²

²⁹ Databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra b.

³⁰ Databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra c.

³¹ Databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1.

³² Databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e.

En myndighed vil således kunne videregive oplysninger, som den er kommet i besiddelse af, til en anden myndighed, hvis oplysningerne må anses for at have betydning for den modtagende myndighed.

Behandling af følsomme personoplysninger

Følsomme personoplysninger må i medfør af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, som udgangspunkt ikke behandles.

Behandling af følsomme personoplysninger vil dog blandt andet kunne finde sted, hvis behandlingen er nødvendig for at beskytte den registreredes eller en anden persons vitale interesser i tilfælde, hvor den pågældende ikke fysisk eller juridisk er i stand til at give sit samtykke.³³

Behandling af følsomme personoplysninger vil desuden være tilladt, hvis behandlingen er nødvendig med henblik på blandt andet patientbehandling, forvaltning af læge- og sundhedstjenester. Det er i denne sammenhæng et supplerende krav, at behandlingen af oplysningen foretages af en fagperson, der er underlagt tavshedspligt.³⁴ Det er den afgivende myndighed eller sundhedsperson, der har pligt til at vurdere, om betingelserne herfor er opfyldt.

Forbuddet mod behandling finder i øvrigt ikke anvendelse, hvis behandlingen af de følsomme personoplysninger er nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsmæssige interesser. Datatilsynet skal give tilladelse hertil, hvis behandlingen ikke foretages for en offentlig myndighed.³⁵

Efter databeskyttelseslovens § 8 kan oplysninger om strafbare forhold blandt andet udveksles, hvis (i) videregivelsen sker til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse,³⁶ eller (ii) videregivelsen er nødvendig for, at en myndighed kan udføre sine opgaver.³⁷

Det bemærkes, at det i vidt omfang beror på et konkret skøn, om der i det enkelte tilfælde kan ske videregivelse af personoplysninger efter databeskyttelsesordningen og databeskyttelsesloven. Det er den myndighed eller person, der vil videregive oplysninger, som skal vurdere, om betingelserne for videregivelse er opfyldt i det konkrete tilfælde.

2.4.3 Udveksling af oplysninger om foranstaltningsdom og varetægtssurrogatfængsling fra kriminalforsorgen eller anklagemyndigheden til ledelsen på et botilbud

Oplysninger om foranstaltningsdom

Anklagemyndigheden ligger inde med domsudskrifter på såvel aktuelle som historiske foranstaltningsdomme efter straffelovens §§ 68-69. Det er altid anklagemyndigheden, der er den primære sagsejer af straffesagsakter.

En behandlingsdom³⁸ suppleres ofte med tilsyn af kriminalforsorgen, som varetages af kriminalforsorgens lokale tilsynsafdeling (KiF). Kriminalforsorgen, herunder den pågældende tilsynsafdeling, ligger i disse tilfælde også inde med oplysninger om selve dommen.

³³ Databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra c.

³⁴ Databeskyttelseslovens § 7, stk. 3.

³⁵ Databeskyttelseslovens § 7, stk. 4.

³⁶ Databeskyttelseslovens § 8, stk. 2, nr. 2.

³⁷ Databeskyttelseslovens § 8, stk. 2, nr. 3.

³⁸ Såvel dom til behandling som dom til ambulans behandling.

Anklagemyndigheden og kriminalforsorgens institutioner er omfattet af de generelle videregivelsesregler i databeskyttelseslovgivningen. Det betyder, at ledelsen på et botilbud uden samtykke kan rekvirere oplysninger om en beboers foranstaltningsdom fra anklagemyndigheden og eventuelt kriminalforsorgens tilsynsafdeling, hvis videregivelsen enten sker til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse, herunder hensynet til beboeren, *eller* hvis videregivelsen er nødvendig for botilbuddets virksomhed, jf. databeskyttelseslovens § 8, stk. 2, nr. 2 og 3.

Oplysninger om varetægtssurrogatfængsling

I det tilfælde, hvor betingelserne for varetægtsfængsling er opfyldt, men hvor formålet med varetægtsfængslingen kan opnås ved mindre indgribende foranstaltninger, kan retten med sigtedes samtykke blandt andet beslutte, at sigtede i stedet for varetægtsfængsling skal tage ophold i egnet institution eller undergive sig psykiatrisk behandling eller afvænningsbehandling for misbrug af alkohol eller narkotika.³⁹

Sådan varetægtssurrogatfængsling anvendes ofte over for personer under 18 år, der så vidt muligt anbringes i en social institution i stedet for i et fængsel.

Anklagemyndigheden er som sagsansvarlig altid i besiddelse af oplysninger om personer anbragt i varetægtsurrogat. Som allerede nævnt er anklagemyndigheden omfattet af databeskyttelseslovgivningens generelle videregivelsesregler. Anklagemyndigheden kan således videregive oplysninger om en varetægtssurrogatfængsling, herunder oplysninger om selve sigtelsen, til ledelsen af det tilbud, hvor den varetægtssurrogatfængslede er anbragt, hvis betingelserne i databeskyttelseslovens § 8, stk. 2, er opfyldt.

³⁹ Retsplejelovens § 765, stk. 1 samt stk. 2, litra 3-4.

2.5 Forvaltningsloven

Tavshedspligt

Efter forvaltningslovens § 27, stk. 1, har den, der virker inden for den offentlige forvaltning, tavshedspligt med hensyn til oplysninger om enkeltpersoners private forhold.

Pligt til videregivelse

Det følger af forvaltningslovens § 31, stk. 1, at i det omfang en forvaltningsmyndighed er berettiget til at videregive en oplysning, har myndigheden pligt til at videregive oplysningen på begæring af en anden forvaltningsmyndighed, hvis oplysningen er af betydning for den rekvirerende myndigheds opgavevaretagelse.

Hvorvidt en myndighed er berettiget til at videregive personoplysninger skal blandt andet afgøres efter reglerne i henholdsvis sundhedsloven, psykiatriloven, databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. Det bemærkes, at psykiatrilovens § 13 c og værdispringsreglen i sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 2, fraviger forvaltningslovens § 31, stk. 1, i det der ikke er pligt til videregivelse af oplysninger efter forvaltningsloven, selvom videregivelsen vurderes at være berettiget efter de respektive bestemmelser.

Pligten til at videregive bortfalder dog, hvis videregivelsen påfører myndigheden et merarbejde, der væsentligt overstiger den interesse, som den rekvirerende myndighed har i at få oplysningerne.⁴⁰

2.6 Retssikkerhedsloven

På det sociale område er der i øvrigt fastsat regler om myndighedernes adgang til at forlange oplysninger fra andre myndigheder m.fl. til brug for oplysning af sager på lovområder, der er omfattet af retssikkerhedsloven, herunder sager om hjælp efter serviceloven. Disse regler antages tilsvarende at regulere, i hvilket omfang myndighederne kan indhente sådanne oplysninger.

Retssikkerhedslovens § 11 a, stk. 1, fastsætter, at myndigheden, efter forudgående samtykke fra den, der søger om eller får hjælp, kan forlange, at andre offentlige myndigheder, sygehuse, læger, psykologer, autoriserede sundhedspersoner i øvrigt og personer, der handler på disses ansvar, giver oplysninger om den pågældende, der er nødvendige for at behandle sagen. Dette gælder også oplysninger om en persons rent private forhold og andre fortrolige oplysninger, ligesom myndigheden kan indhente lægejournaler, sygehusjournaler eller udskrifter heraf.

En kommune kan således som hovedregel kun indhente oplysninger til brug for behandling af en sag efter serviceloven fra de pågældende myndigheder m.fl., hvis borgeren har givet sit samtykke.

Samtykkekravet i retssikkerhedslovens § 11 a, stk. 1, gælder dog ikke i sager om blandt andet indstilling til Statsforvaltningen om at træffe afgørelse om optagelse i et bestemt botilbud uden samtykke efter servicelovens § 129 a (dette når en beboer, modsætter sig flytning eller mangler evnen til at give informeret samtykke hertil).⁴¹

Angående dom eller kendelse om kriminalpræventivt tilsyn fremgår det af retssikkerhedslovens § 16 a, at kommunalbestyrelsen fører et kriminalpræventivt tilsyn med personer, som i henhold til dom eller kendelse

⁴⁰ Forvaltningslovens § 31, stk. 2.

⁴¹ Retssikkerhedslovens § 11 c, stk. 1, nr. 5.

eller som vilkår for tiltalefrafald eller prøveløsladelse skal undergives tilsyn af de sociale myndigheder.⁴² Kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse om ophold i en boform efter servicelovens § 108.

⁴² Dette tilsyn føres af den kommune, der har pligt til at yde hjælp efter retssikkerhedslovens §§ 9 og 9 a.